

Vyjadrenie Súdneho dvora k pojmu „zariadenie“ a „prevádzkovateľ“ podľa smernice o obchodovaní s emisnými kvótami

Súdny dvor Európskej únie sa vo svojej rozhodovacej činnosti vyjadroval k pojmu „zariadenie“ a „prevádzkovateľ“ v súvislosti s povolením na vypúšťanie emisií skleníkových plynov do ovzdušia.

V tomto článku si priblížime jeho závery, ku ktorým došiel v prípade C-617/19. Tieto sú použiteľné aj v súvislosti so slovenským zákonom o obchodovaní s emisnými kvótami¹ a zákonom o IPKZ².

Všeobecne k prípadu

Talianska spoločnosť Granarolo v rámci svojho výrobného závodu prevádzkovala tepelnú elektrárňu, ktorá vyrábala teplo potrebné na jej prevádzkové činnosti. Pre túto tepelnú elektrárňu bola držiteľkou povolenia na emisie skleníkových plynov týkajúcich sa spaľovania palív v zariadeniach s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 MW.

Následne vo svojom výrobnom závode postavila aj kogeneračnú jednotku na výrobu elektrickej energie a tepla s celkovým menovitým tepelným príkonom menším ako 20 MW, v dôsledku čoho požiadala o aktualizáciu povolenia na emisie skleníkových plynov. Následne však daná spoločnosť previedla kogeneračnú jednotku na tretí subjekt, spoločnosť E.ON, a to na základe zmluvy v zmysle ktorej:

- mala Granarolo právo odoberať elektrickú energiu vyrobenú v kogeneračnej jednotke,
- mala Granarolo právo na zaplatenie súm v prípade, ak dôjde k nedodržaniu minimálnych množstiev energie, ktoré sa majú Granarolo dodať,
- spoločnosť E.ON bola oprávnená vykonávať stavebné práce na kogeneračnej jednotke len so

súhlasom Granarolo, d) mala Granarolo právo na spätné odkúpenie kogeneračnej jednotky.

Na základe uvedeného prevodu kogeneračnej jednotky požiadala spoločnosť Granarolo o aktualizáciu povolenia na emisie skleníkových plynov, pričom mala za to, že emisie spojené s kogeneračnou jednotkou by mali byť odpočítané od hodnoty jej emisií CO₂.

Príslušný taliansky orgán však túto žiadosť zamietol s odôvodnením, že prevod kogeneračnej jednotky na tretiu osobu nemal vplyv na štruktúru zariadenia a že medzi touto kogeneračnou jednotkou a výrobným závodom Granarolo naďalej existuje funkčná väzba.

Keďže kogeneračná jednotka je technicky spojená s výrobným závodom a môže mať vplyv na celkové emisie, treba na ňu nahliadať tak, že je spolu s týmto závodom súčasťou jedného a toho istého zariadenia, takže by sa mala riadiť jedným a tým istým povolením, hoci sa kogeneračná jednotka nachádza mimo miesta výroby.

Ďalej príslušný orgán tvrdil, že vzhľadom na ustanovenia zmluvy o dodávke energie uzavretej medzi E.ON a Granarolo si Granarolo zachovala rozhodujúcu hospodársku právomoc v súvislosti s technickým využívaním kogeneračnej jednotky a že v dôsledku toho zostáva prevádzkovateľom tejto jednotky. Opačný výklad by

podľa príslušného talianskeho orgánu viedol k obchádzaniu pravidiel v oblasti emisií CO₂.

Súdny dvor Európskej únie sa s týmto názorom talianskeho orgánu nestotožnil, keď došiel k záveru, že Granarolo mohla získať aktualizáciu svojho povolenia na emisie skleníkových plynov v zmysle článku 7 Smernice³, ak previedla na E.ON kogeneračnú jednotku.

Zariadenie

Pre dané účely Súdny dvor Európskej únie predovšetkým posudzoval, či kogeneračná jednotka a výrobný závod Granarolo predstavovali jedno a to isté zariadenie v zmysle článku 3 písm. e) Smernice.

Podľa uvedeného článku Smernice sa za zariadenie považuje stacionárna technologická jednotka, kde sa uskutočňuje jedna alebo viac činností uvedených v prílohe I Smernice a akákoľvek iná priamo súvisiaca činnosť, ktorá má technické spojenie s činnosťami vykonávanými v danej prevádzkarni a ktorá by mohla mať vplyv na emisie a znečisťovanie.⁴

Na základe daného článku Smernice Súdny dvor EÚ došiel k záveru, že ko-

generačná jednotka môže tvoriť jedno a to isté zariadenie iba s tepelnou elektrárnou (a nie s celým výrobným závodom), to však len v prípade, ak:

- a) je s ňou technologicky spojená, pričom technické prepojenie si vyžaduje posúdenie vecnej povahy a nemôže závisieť od zmluvných podmienok dohodnutých medzi Granarolo a E.ON,
- b) môže mať vplyv na emisie a znečisťovanie, pričom toto kritérium je splnené, pokiaľ kogeneračná jednotka vypúšťa skleníkové plyny,
- c) príslušná činnosť kogeneračnej jednotky musí priamo súvisieť s činnosťou, na ktorú sa vzťahuje príloha I Smernice, k čomu podľa Súdneho dvora EÚ dôjde v prípade, ak je kogeneračná jednotka nevyhnutná na výkon tepelnej elektrárne a keď sa táto priama súvislosť navyše prejavuje existenciou technického spojenia za okolností, keď je dotknutá činnosť súčasťou celkového technického postupu činnosti patriacej do tejto prílohy I Smernice.

Podmienka týkajúca sa existencie priamej súvislosti medzi dotknutými

činnosťami vyžaduje, aby sa činnosť kogenerácie vykonávala na účely realizácie činnosti spaľovania palív, ktoré sa uskutočňujú v tepelnej elektrárni výrobného závodu.

Preto táto podmienka nemôže byť splnená, ak bol výkon tejto činnosti kogenerácie určený výlučne na výrobu potravín vykonávanú v závode spoločnosti Granarolo, alebo v prípade, ak by tepelná elektrárňa, ktorá dodáva teplo potrebné na túto výrobu, mohla pokračovať vo výkone svojej činnosti aj v prípade prerušenia dodávok elektrickej energie a tepla z kogeneračnej jednotky.

Za technické spojenie je možné považovať len také, ktoré sa vyznačuje špecifickou a výraznou formou zapojenia do technického procesu, ktorý je vlastný činnosti, na ktorú sa vzťahuje príloha I Smernice.

Súdny dvor EÚ tak dospel k záveru, že kogeneračná jednotka a tepelná elektrárňa spolu nepredstavujú to isté zariadenie v zmysle článku 3 písm. e) Smernice.

Prevádzkovateľ

Ďalej sa Súdny dvor EÚ zaoberal otázkou, či spoločnosť Granarolo ostala

po prevode kogeneračnej jednotky na E.ON prevádzkovateľom tejto jednotky. S poukazom na znenie článku 6 a 7 Smernice Súdny Dvor EÚ dospel k záveru, že danú otázku treba posúdiť v závislosti od toho, či Granarolo prestala mať z dôvodu prevodu kogeneračnej jednotky na E.ON kontrolu nad jej fungovaním.

Ak túto kontrolu stratila, nie je ju možné považovať za prevádzkovateľa. To, či v danom prípade došlo k strate kontroly, Súdny dvor EÚ posudzoval na základe zmluvy uzatvorenej medzi Granarolo a E.ON.

Dospel k záveru, že zo zmluvných dojednaní nie je možné vyvodiť, že by si Granarolo zachovala kontrolu nad fungovaním kogeneračnej jednotky, keď k nej previedla vlastnícke právo na E.ON a zároveň previedla všetky doku-

menty vyžadované na jej prevádzku.

Ostatné zmluvné dojednania medzi Granarolo a E.ON, ako napríklad právo spätnej kúpy, povinnosť dodávky energie v prospech Granarolo alebo obmedzenie vykonávania stavebných prác na kogeneračnej jednotke, taktiež nemožno považovať za ustanovenia, na základe ktorých by si Granarolo ponechala kontrolu nad fungovaním kogeneračnej jednotky.

Na základe uvedeného Súdny dvor EÚ dospel k záveru, že Granarolo už nie je prevádzkovateľom kogeneračnej jednotky.

Mgr. Mária Sadloňová
Eversheds Sutherland,
advokátska kancelária, s.r.o.

- 1 Zákon č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami.
- 2 Zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia.
- 3 Smernica 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii.
- 4 Takmer totožná definícia je upravená aj v slovenskom právom poriadku, pričom sa používa pojem „prevádzka“. Pozri ustanovenie § 2 písm. e) zákona č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a § 2 písm. d) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia.